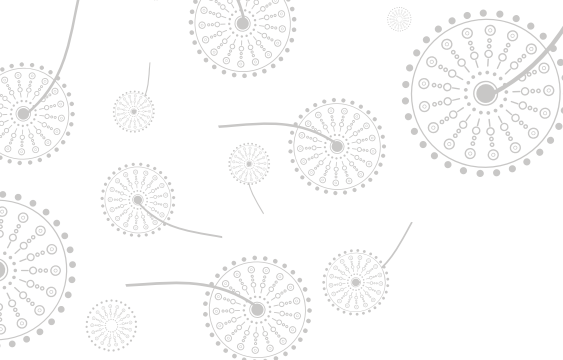

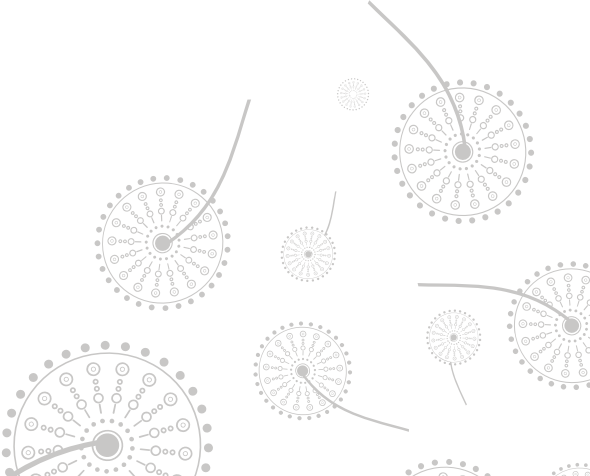

förskoleforum.se

Språkstimulera mera!

Elvira Ashby

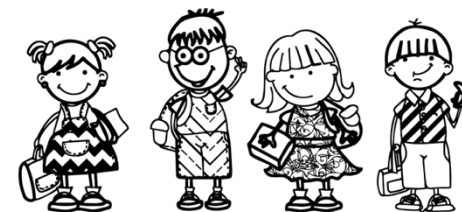
Logoped & Författare

Smörgåsbord av strategier, aktiviteter & språklekar ...

- barnens egen lek
- vuxenstyrda lekar
- läsa böcker
- vardagssituationer

Smyg in det barnen behöver i allt de tycker är roligt!

Smörgåsbord av strategier, aktiviteter & språklekar ...

- barnens egen lek
- vuxenstyrda lekar
- läsa böcker
- vardagssituationer

Smyg in det barnen behöver i allt de tycker är roligt!

Uttal

Grammatik

Ordförrådet

Språkförståelse

Pragmatik/Användning

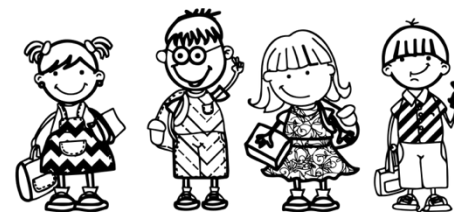
Smörgåsbord av strategier, aktiviteter & språklekar ...

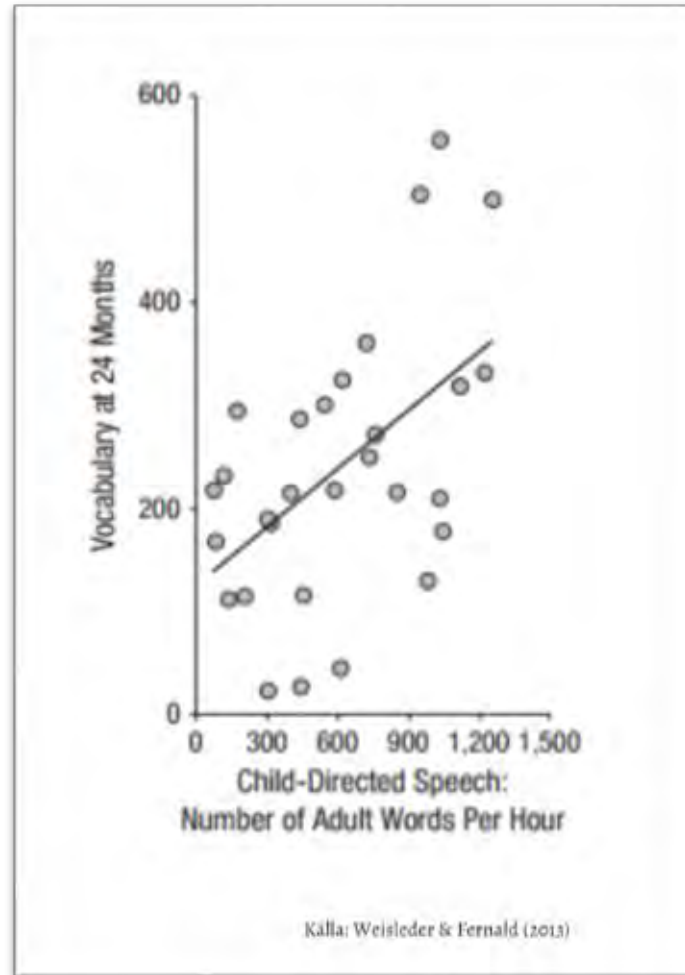
- barnens egen lek
- vuxenstyrda lekar
- läsa böcker
- vardagssituationer

Smyg in det barnen behöver i allt de tycker är roligt!

Uttal
Grammatik
Ordförrådet
Språkförståelse
Pragmatik/Användning

→ Vad är svårt? Vad är nästa steg?

Ordförrådet

Våra fantastiska hjärnor ...

- ser mönster och analyserar
- kopplar "språkljud-i-viss-ordning" till betydelser

FIGUR 4.1 Språkbad – alla våra små behöver få bada i språk.

Illustration: Shutterstock.com

Ordförrådet

Våra fantastiska hjärnor ...

- ser mönster och analyserar
- kopplar "språkljud-i-viss-ordning" till betydelser

Ju mer "prat" desto lättare för hjärnan att dra slutsatser

FIGUR 4.1 Språkbud – alla våra små behöver få bada i språk.

Illustration: Shutterstock.com

”bada”

”bada”

"bada"

”bada”

"bada"

”bada”

”blöt”

”vatten”

Ordförrådet

Ju fler ord man kan ... desto lättare att lära sig nya ord. Nätverk!

Vanliga verb: *titta, springa, leka, hoppa* ...

Vanliga substantiv: *mamma, pappa, vovve, bil* ...

Ljudhärmande ord, symboliska gester och tecken: *mjau, namnam* ...

Ordförrådet

Ju fler ord man kan ... desto lättare att lära sig nya ord. Nätverk!

Ovanliga ord & skolord!

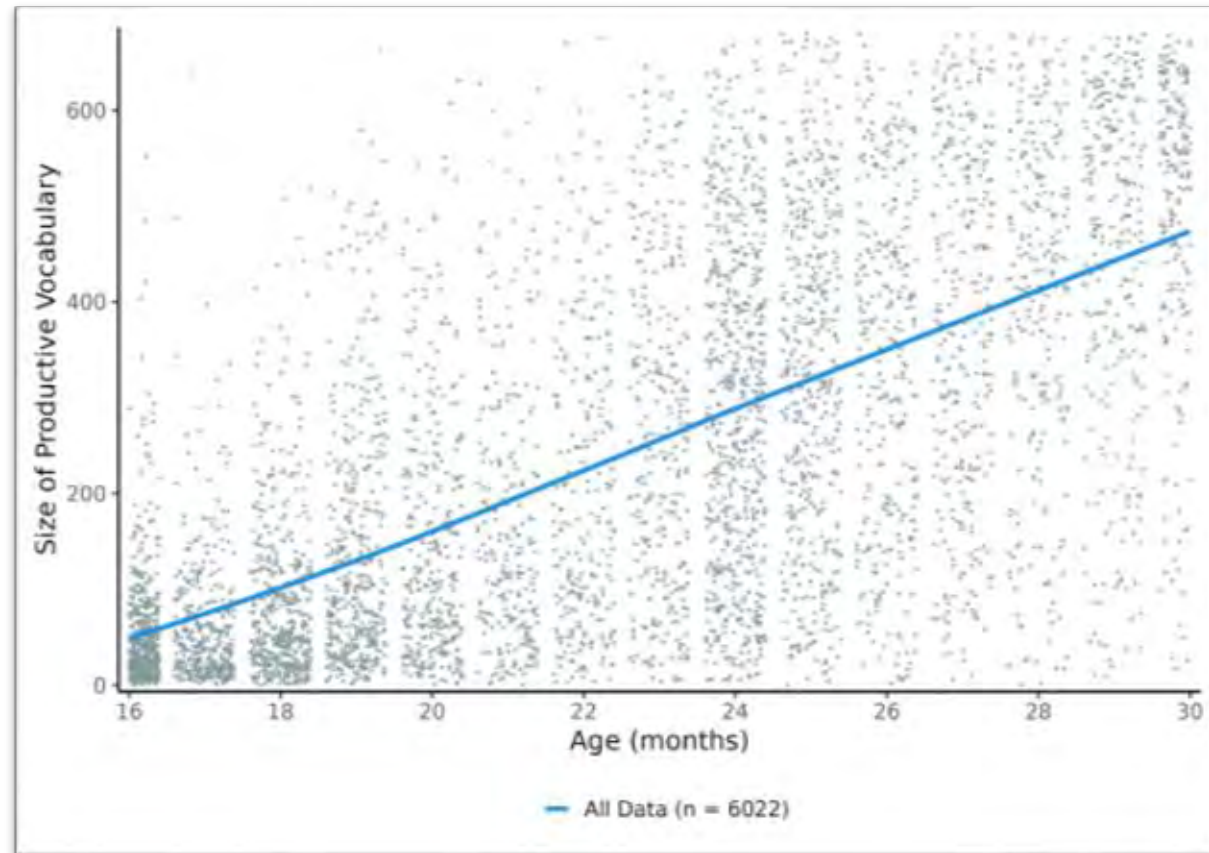
Beskrivande ord: *stor, ledsn, gul ...*

Vanliga verb: *titta, springa, leka, hoppa ...*

Vanliga substantiv: *mamma, pappa, vovve, bil ...*

Ljudhärmande ord, symboliska gester och tecken: *mjau, namnam ...*

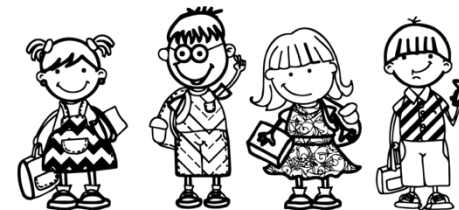
Funktionsord:
*dä, nä, inte, ska,
under, varför? ...*

Från wordbank.stanford.edu – English (American) CDI

Strategier

- Var modell för nya ord!
- Ge förslag ...
- Fånga upp det barnet säger – tolka, bekräfta och bygg ut!

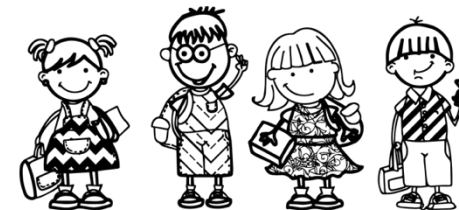
Strategier

- Var modell för nya ord!
- Ge förslag ...
- Fånga upp det barnet säger – tolka, bekräfta och bygg ut!

- **Repetition!**

Förstå nytt ord: 13 exponeringar. Använda det: 24

Det dubbla för barn med språkstörning (Gray, 2003)

Strategier

- Var modell för nya ord!
- Ge förslag ...
- Fånga upp det barnet säger – tolka, bekräfta och bygg ut!

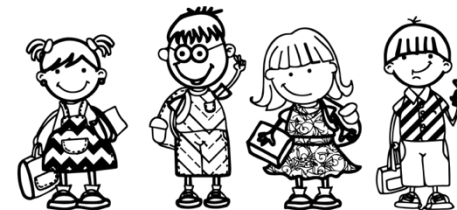
- **Repetition!**

Förstå nytt ord: 13 exponeringar. Använda det: 24

Det dubbla för barn med språkstörning (Gray, 2003)

- Förtydliga! Med kroppen, föremål, rita ...
- Lär barnen att fråga!

Locka in barnen i
språkutvecklande
samtal!

Läsa bok!

Titta i bilderna ...

Ordförråd

Läsa bok!

Titta i bilderna ...

Fokusord?

Fånga nya ord i vardagen

Ordförråd

Läsa bok!

Titta i bilderna ...

Fokusord?

Fånga nya ord i vardagen

Fyll på med nya ord i lekar!

Upptäcktsfärd?

Experiment?

Ords kattjakt?

Ordförråd

Läsa bok!

Titta i bilderna ...

Fokusord?

Fånga nya ord i vardagen

Fyll på med nya ord i lekar!

Upptäcktsfärd?

Experiment?

Ords kattjakt?

Spela spel!
Bilder? Memory?

Rita tillsammans!

Läsa bok!

Titta i bilderna ...

Fokusord?

Fånga nya ord i vardagen

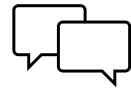

Fyll på med nya ord i lekar!

Upptäcktsfärd?

Experiment?

Ords kattjakt?

Språkutvecklande
samtal!

Ordförråd

Spela spel!
Bilder? Memory?

Rita tillsammans!

Uttal

Olika ljud är olika svåra:

klusiler	T	p b	t d	k g		S	
lateraler	l		l			E	
tremulanter	D			r R'		N	
frikativor	ʃ		j h	f v	s	ç ʒ	T
nasaler	G	m	n	ŋ			
	T						

FIGUR 7.1 Svenskans språkljud kan klassificeras på olika sätt. Klusiler är exempelvis explosiva ljud och frikativor väsande. Ljuden till höger är de som normalt kommer sist i ljudutvecklingen och de som oftast vållar svårigheter. Källa: Louise Bjar & Caroline Liberg (red.), 2003, Barn utvecklar sitt språk.

Passiv korrigering

Uttal

Olika ljud är olika svåra:

klusiler	T	p b	t d	k g	S
lateraler	l		l		E
tremulanter	D			r R'	N
frikativor	ʃ		j h	f v s	ç ʒ T
nasaler	G	m	n	ŋ	
	T				

FIGUR 7.1 Svenskans språkljud kan klassificeras på olika sätt. Klusiler är exempelvis explosiva ljud och frikativor väsande. Ljuden till höger är de som normalt kommer sist i ljudutvecklingen och de som oftast vållar svårigheter. Källa: Louise Bjar & Caroline Liberg (red.), 2003, Barn utvecklar sitt språk.

Leka med ljuden!

- höra skillnad?
- härma ljud och ord?

Passiv korrigering

Uttal

Olika ljud är olika svåra:

klusiler	T	p b	t d	k g		S
lateraler	l		l			E
tremulanter	D			r R'		N
frikativor	l		j h	f v	s	ç ʃ T
nasaler	G	m	n	ŋ		
	T					

FIGUR 7.1 Svenskans språkljud kan klassificeras på olika sätt. Klusiler är exempelvis explosiva ljud och frikativor väsande. Ljuden till höger är de som normalt kommer sist i ljudutvecklingen och de som oftast vållar svårigheter. Källa: Louise Bjar & Caroline Liberg (red.), 2003, Barn utvecklar sitt språk.

Leka med ljuden!

- höra skillnad?
- härma ljud och ord?

Automatisera ...

Passiv korrigering

Uttal

Olika ljud är olika svåra:

klusiler	T	p b	t d	k g	S
lateraler	l		l		E
tremulanter	D			r R'	N
frikativor	ʃ		j h	f v s	ç ʒ T
nasaler	G	m	n	ŋ	
	T				

FIGUR 7.1 Svenskans språkljud kan klassificeras på olika sätt. Klusiler är exempelvis explosiva ljud och frikativor väsande. Ljuden till höger är de som normalt kommer sist i ljudutvecklingen och de som oftast vållar svårigheter. Källa: Louise Bjar & Caroline Liberg (red.), 2003, Barn utvecklar sitt språk.

Leka med ljuden!

- höra skillnad?
- härma ljud och ord?

Automatisera ...

Passiv korrigering

Uttal

Olika ljud är olika svåra:

klusiler	T	p b	t d	k g	S
lateraler	l		l		E
tremulanter	D			r R'	N
frikativor	l		j h	f v	s
nasaler	G	m	n	ŋ	ç ʃ T
	T				

FIGUR 7.1 Svenskans språkljud kan klassificeras på olika sätt. Klusiler är exempelvis explosiva ljud och frikativor väsende. Ljuden till höger är de som normalt kommer sist i ljudutvecklingen och de som oftast vållar svårigheter. Källa: Louise Bjar & Caroline Liberg (red.), 2003, Barn utvecklar sitt språk.

Lek, spela och läs!

Leka med ljuden!

- höra skillnad?
- härma ljud och ord?

Automatisera ...

Passiv korrigering

Uttal

Olika ljud är olika svåra:

klusiler	T	p b	t d	k g	S
lateraler	l		l		E
tremulanter	D			r R'	N
frikativor	ʃ		j h	f v	s
nasaler	G	m	n	ŋ	T

FIGUR 7.1 Svenskans språkljud kan klassificeras på olika sätt. Klusiler är exempelvis explosiva ljud och frikativor väsende. Ljuden till höger är de som normalt kommer sist i ljudutvecklingen och de som oftast vållar svårigheter. Källa: Louise Bjar & Caroline Liberg (red.), 2003, Barn utvecklar sitt språk.

Lek, spela och läs!

Språkstimulera mera?

